



‘HIER KAN IK M’N HART OPENEN’

De Oude en de Nieuwe Kerk in Huizen liggen vijfhonderd meter bij elkaar vandaan. In een straat daartussen staat het gebouw waar sinds drie jaar wekelijks ‘De Brug-ontmoetingsdiensten’ worden gehouden voor mensen voor wie de drempel van de kerk te hoog is.



Koos van Noppen is hoofd van de afdeling Communicatie van de IZB.

Volgende week deel 4: Licht op Zuid in Rotterdam.

‘Het warme welkom was wel op z’n plaats’ mompelt de bezoeker, terwijl hij gretig een bak koffie aanpakt. De thermometer gaf onderweg nog min vijf aan. ‘Ik heb veertig jaar in de bouw gewerkt. Mijn moeder had voor dit soort dagen van die halve wantjes gebreid, die dan zo klef nat werden...’ Hij zoekt een plekje. De pianist speelt kerstliedjes, op de beamer draait een overzicht van de komende activiteiten. Een creatieve koffiemorgen, een open maaltijd – en het thema van de dienst deze adventszondag, ‘Beloofd is beloofd’.

KLOOF

De kale man naast me zit te belen. ‘Oké, drie plaatsen...’ Even later stapt zijn zoon met twee kleinzoons binnen. De rij is met-



Een ontmoetingsdienst in De Brug in Huizen.

Foto Wim Rebel

groep,’ zegt voorganger Jan Verkerk. Hij heeft deze week net zijn jubileum gevierd: 12,5 jaar is hij evangelist in het dorp. Bij zijn aanstelling indertijd was het directe contact met rand- en buitenkerkelijken een van zijn aandachtsgebieden. In de afgelopen tijd is dat onderdeel sterk gegroeid. ‘De kloof tussen hen en

enkeling kreeg een band met een wijkgemeente. Dat gaf me veel te denken.’

NUL-SITUATIE

In 2008 is de bezinning gestart hoe dit probleem opgelost zou kunnen worden. Met veel geduld en vasthoudendheid is het gesprek met de algemene kerkenraad gevoerd over alternatieve vormen van kerkzijn. Jan: ‘Niet dat ik zo’n gemeentestichterstype ben – verre van – maar ik deed het in het belang van zoekers en jonggelovigen die geen aansluiting vinden bij een reguliere kerkdienst en die dan op zondagmorgen tv kijken.’ In 2013 kreeg de gemeenschap rond De Brug de status van Protestantse Pioniersplek, begeleid door Missionair Werk & Kerkgroei en de IZB. ‘Anders dan bij andere pioniersplekken zijn wij meteen begonnen met wekelijkse diensten,’ zegt Peter Visser, voorzitter van

‘Als ik voorga, houd ik rekening met mensen in een ‘nul-situatie’, die amper weten wie Jezus is’

een vol. Er zijn vanmorgen ongeveer dertig bezoekers in het gebouw. Losse stoelen, voorin een groot beamerschermbank, verder een sobere inrichting. ‘Niet al te gelikt, geschikt voor de doel-

de kerk is fors. Ik heb heel wat deelnemers aan de Oriëntatiecursussen Christelijk Geloof en soortgelijke ‘zoekerskringen’ naar hun belijdenis en doop mogen begeleiden. Maar slechts een

de stuurgroep, die tevens gitaar speelt. 'We hebben niet eerst geëxperimenteerd met huisgroepen of andere activiteiten. De diensten zijn missionair van opzet. Eenvoudig, maar niet simpel.' 'Als ik voorga,' zal Jan later uitleggen, 'houd ik rekening met mensen in een 'nul-situatie'. Mensen die nauwelijks weten wie Jezus is. In plaats van het Oude Testament zeg ik 'het eerste deel van de Bijbel', een term als 'profeet' veronderstel ik niet bekend. Omdat er regelmatig nieuwe mensen komen, geven we via de beamer een toelichting op de onderdelen van de dienst.'

LUISTERLIED

Rond de lezingen uit de Bijbel klinkt een luisterlied. 'Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur, dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft...' On-



Jan Verkerk (r.) in gesprek met een van de bezoekers van een ontmoetingsdienst in De Brug. 'Ik ben niet zo'n gemeentestichterstype, maar ik deed het in het belang van zoekers en jong-gelovigen die geen aansluiting vinden bij een reguliere kerkdienst.'

dertussen zien we een tijdlijn van momenten uit de heilsgeschiedenis. De preek begint interactief met een gesprek over teksten uit Jesaja en Mattheüs. Centraal staat vanmorgen de geboorte van Immanuël, de vervulling van de belofte. Jan: 'God begint ongevraagd iets nieuws. Hij verrast, ook vandaag nog. Jezus komt Zijn volk bevrijden van de zonde. 'Bevrijden' betekent dat je in de macht van iets of iemand bent. In Jezus komt God naar je toe. Hij is Iemand Die om je geeft, Die dagelijks op je leven is betrokken. Hij zegt: Ik ben Immanuël, God met ons. God met Jan, God met jou. Hij zegt: Ik bevrijd je, Ik ga met je mee, wat er ook in je leven is gebeurd.'

De diaken kondigt de collecte aan, bestemd voor een Albanese vrouw van wie we een foto zien. 'Aan wie zullen we de prachtige bos bloemen deze zondag geven?' De zus van een van de aanwezigen is op haar scooter aangereden en heeft een zware hersenschudding. De pianist kondigt een muzikale avond aan, 'met alle luisterliederen die we de afgelopen tijd in de diensten hebben gespeeld. Als u verzoeknummers hebt, geef ze door.'

KRUISJE

Ook na de dienst is er koffie. Ik spreek Vartan, hij is 34 jaar en woont al de helft van z'n leven in Nederland. Hij blijkt de vriend van Anzhela te zijn, de asielzoekerster voor wie we zojuist voorbede hebben gedaan. Ze is net uitgezet naar Oost-Oekraïne. Zelf is hij van origine Armeniër. 'En christen,' voegt hij er in één adem aan toe. Hij haalt een kruisje onder zijn trui vandaan. 'Dat draag ik sinds mijn tiende.' Hij woont in Hilversum en ontmoette Jan zeven jaar geleden via het maatschappelijk werk. De gemeenschap van De Brug is belangrijk voor hem. 'Hier ontmoet ik mensen, hier kan ik mijn hart openen.'

KOOS VAN NIPPEN

Mikhail Piotrovsky e.a.

1917 Romanovs & Revolutie. Het einde van een monarchie.

Uitg. WBOOKS, Zwolle; 216 blz.; € 29,95.

Honderd jaar geleden vond de Russische Revolutie plaats, die het einde betekende van driehonderd jaar tsarenbewind (de Romanovs) om uiteindelijk plaats te maken voor de communistische Sovjet-Unie. Het tsarenpaar Nicolaas II en Alexandra met hun gezin lieten het leven. Pas in 1991 werden hun graven ontdekt. In dit fraai uitgegeven boek wordt het leven van de Romanovs voor en ten tijde van de revolutie in kaart gebracht. Na een voorwoord van de eerste auteur, tevens de samensteller van dit boek ('Door de ogen van het Paleis') gevolgd door 'Tijdlijn van Romanovs en Revolutie', een stamboom van de familie en een kaart van Rusland in 1917, volgen hoofdstukken van verschillende Russische auteurs over Rusland tijdens de regering van Nicolaas II, hun houding in de Eerste Wereldoorlog ('Voor Geloof, Tsaar en Vaderland') en spanningen in de Romanovfamilie. De eerste auteur is de directeur van Staatsmuseum de Hermitage in Rusland, die gevestigd is op de plaats waar ooit het Winterpaleis van de Romanovs stond.



Deze uitgave verscheen met een voorwoord van Cathelijne Broers, directeur van Hermitage Amsterdam. In de Nederlandse Hermitage is tot 17 september een tentoonstelling ingericht, met onder andere veel materiaal dat 'generoos' werd uitgeleend door 'het indrukwekkende Staatsarchief van de Russische Federatie', waarin ook veel persoonlijke bezittingen van de Romanovs zijn bewaard. Het rijk geïllustreerde boek sluit af met de objectlijst van de tentoonstelling.

Het laatste hoofdstuk is van de Nederlandse schrijver Alexander Münninghoff die de Nederlandse reacties op de Russische Revolutie beschrijft, waarvoor hij gebruik mocht maken van het Koninklijk Huisarchief. Zijn bijdrage heeft de veelzeggende titel 'Wilhelmina en de Romanovs. Een ongemakkelijke relatie'. Daarin komt aan de orde de Vredesconferentie op Nederlandse bodem, die door tsaar Nicolaas II op 30 augustus 1898 was uitgeschreven, één dag voordat Wilhelmina achtien jaar zou worden. Dat hoofdstuk eindigt met de mislukte revolutie die socialisten en communisten, onder aanvoering van Pieter Jelles Troelstra en David Wijnkoop, in 1918 in Nederland waren begonnen in navolging van de Russische Revolutie, om 'de heersende klasse' af te zetten (zie 'Globaal bekeken' in dit nummer). Een fraaie uitgave, als leidraad bij de tentoonstelling over een roerig tijdperk, internationaal en in Nederland.

J. VAN DER GRAAF, HUIZEN